

06937

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Ppłk dypl. Adam TOMASZEWSKI

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 303

Temat: OBRONA DYWIZJI

Opracowanie metodyczne

~~XXXXXXXXXX~~ 46060

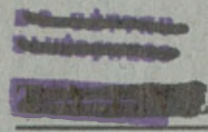

06937

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

JAWNE

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

Ppłk dypl. Adam TOMASZEWSKI

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 303

Temat: OBRONA DYWIZJI

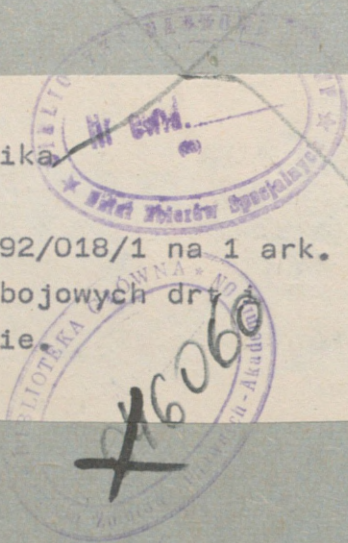
Opracowanie metodyczne

46060

Opis załącznika

- 1/ Szkic na kalce nr RWD 192/018/1 na 1 ark.
Elementy planu działań bojowych dr
artylerii 28 DZ w obronie

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

PODSZTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1995 roku
art. 66 ust. 2
(Dz. U. RP Nr 11 poz. 95)
.....
podpis

JAWNE

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

ZATWIERDZAM

SZEF KATEDRY
TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH
I ARTYLERII

~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
Egz. nr 1

ppłk doc. dr hab. Tadeusz KRZEMIEN

TYLKO DLA NAUCZYCIELI
AKADEMICKICH

ppłk dypl. Adam TOMASZEWSKI

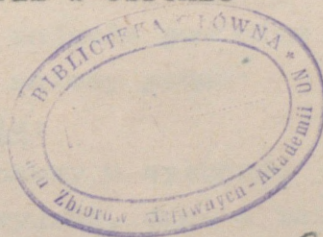
ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 303

TEMAT: OBRONA DYWIZJI

Opracowanie metodyczne zajęcia nr 7 z TWRiA

"Planowanie użycia drt i artylerii w obronie
dywizji"

46060

OPRACOWANIE METODYCZNE

Zajęcie nr 7

- I. TEMAT: Planowanie użycia drt i artylerii w obronie dywizji
- II. CEL: Zapoznać oficerów z zasadami planowania uderzeń raketowych i ognia artylerii oraz manowru w obronie dywizji
- III. METODA: Zajęcia grupowe w sali wykładowej
- IV. CZAS: 2 godziny lekcyjne
- V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU:

1. Organizacja zajęcia	10'
2. Planowanie uderzeń raketowych i manowru drt ...	15'
3. Podział artylerii i amunicji	10'
4. Planowanie ognia artylerii	40'
- na okres k/przygotowania	
- na okres walki o utrzymanie przedniego skraju obrony	
- na okres walki w głębi obrony	
5. Planowanie użycia odwodu p/pancernego	10'
6. Zakończenie zajęć	5'

Razem ..... 90 minut

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

Na kilka dni przed zajęciami prowadzący zajęcia powinien udzielić słuchaczom instruktażu w ramach którego należy podać:

1. Literaturę i materiały do przestudiowania:

- zbiór materiałów wprowadzających słuchaczy w sytuację /założenie, sytuacja raketowo-artyleryjska, dane z zarządzenia dowódcy WRiA 6A/;
- notatki z zajęć z taktyki ogólnej i rozpoznania /zamiar dowódcy 28DZ, wnioski z oceny nieprzyjaciela, kalkulacja czasu, wytyczne dowódcy 28DZ dla szefa artylerii 28DZ/;
- podręcznik "Użycie WRiA w walce i operacji" - s. 19-21, załącznik nr 3 i 4, rozdział VII, str. 249-271;
- "Metodyka planowania uderzeń raketowych w działaniach bojowych dywizji", str. 26-45 i 46-56;
- "Vademecum WRiA", nr bibl. 01016 str. 147-162;

- 4 dla 30DPoc. bieżąc uchwał w k/przygot. w porcie 28DZ.

- "Instrukcja strzelania i kierowania ogniem artylerii naziemnej"
- str. 102-104 i 106-109.

2. Zadania do wykonania:

- zaplanować system uderzeń raketowych i ognia artylerii oraz manewr drt i artylerii na mapach;
- wykonać w notatkach niezbędne kalkulacje do zreferowania problemów użycia drt i artylerii w obronie 28DZ według wyżej podanych zagadnień;
- przygotować się do referowania w roli szefa AD przyjętych rozwiązań oraz ich uzasadnienia.

VIII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Organizacja zajęcia ..... 10'

a/ Sprawdzić treści wrysowane na mapy słuchaczy

b/ Sprawdzić znajomość i przypomnieć:

- zakres planowania działań bojowych drt i artylerii w obronie dywizji;
- położenie i stan drt i artylerii organicznej i przydzielonej w dniu 18.09. o godz. ...;
- niezbędne dane z zarządzenia dowódcy WRiA 6A;
- zamiar d-cy-28DZ.

Wyżej wym. materiały zawarte są w OM nr bibl. 06328

2. Planowanie uderzeń raketowych i manewru drt ..... 15'

a/ Planowanie uderzeń jądrowych

28 drt ma być w gotowości do wykonania 6-ciu uderzeń w ramach pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego.

Z tego w pierwszym starcie 4 i w powtórnym 2 uderzenia.

- w pierwszym starcie:^{1/}

- 50 pr"L" - /2x200kt/ - środki napadu jądrowego;

- 2pśM - /1x10kt/ - obiekt wysoce manewrowy
wymaga zaskoczenia;

- punkt naprowadzania lotnictwa - /1x10kt/ - umożliwia wykorzystanie środków napadu powietrznego.

- w powtórnym starcie:

- odwód 4BPanc - /1x200kt/

- SD 14 p. WRE - /1x10kt/

1/ Podziału obiektów do zwalczania w pierwszym i drugim starcie dokonuje w zasadzie armia. W ćwiczeniu dla celów szkoleniowych czynność tę powinni wykonać słuchacze, uzasadniając swą decyzję.

Przypuszczalne oddalenie obiektów uderzeń od przedniego skraju o ok. 50 km wskazuje na konieczność przygotowania wysuniętych stanowisk startowych, bliżej przedniego skraju, które drt powinien zająć wieczorem 18.9.

Pozostałe ładunki jądrowe wykorzystać:

- 4x10kt - na wykryte ŚNJ;
- 2x200kt - na rozwijające się do natarcia pierwszorzutowe brygady przeciwnika na kierunku 87 i 88pz.

b/ Planowanie uderzeń rakietami kasetowymi

28DZ otrzymała 10 rakiet z głowicami kasetowymi, które w walce wykorzystać można następująco:

- 4 rakiety w celu obezwładnienia SD jednej dywizji /2DPanc lub 5DZ/ wspólnie z 30drt w okresie walki na podejściach.
- 4 rakiety w celu obezwładnienia baterii "Hawk" w 1-szej NO k/przygotowania poprzedzającej uderzenie lotnictwa.
- 2 rakiety w celu obezwładnienia wspólnie z artylerią rakietową /BM-21/ SD 5DZ/A/ w czasie walki o utrzymanie przedniego skraju obrony.

W celu wykonania pierwszego zadania wskazanym jest drt rozmieścić na wysuniętych stanowiskach startowych bliżej przedniego skraju.

c/ Planowanie manewru drt

W celu wykonania zadań drt należy wprowadzić do godz. 21.00 18.9. /gotowość 22.00 18.9./ i rozwinąć w ugrupowanie bojowe w wysuniętym RSS /oleata/. Następnie przygotować zasadniczy RSS, a w dniu 19.9 także zapasowy RSS /oleata/. W wysuniętym RSS drt powinien być w gotowości do wykonania uderzenia rakietami kasetowymi wspólnie z 30drt do SD dywizji, jak również do ewentualnego udziału w I UJ. Stąd potrzeba przygotowania w tym rejonie przynajmniej po 2 SS na wyrzutnię. *Wypocy* z 19/20.09. drt najprawdopodobniej będzie przesunięty do zasadniczego RSS. W przypadku zagrożenia użyciem BJ, 1bs z rakietami o mocy 2x200kt w razie potrzeby pozostaje w wysuniętym RSS, w celu wykonania uderzeń na 50pr"L". W ramach k/przygotowania drt wykonuje uderzenia z zasadniczego RSS. W toku walki obronnej dywizji, jeżeli zaistnieje konieczność, przesuwana się do zapasowego RSS. Czas niezbędny na przesunięcie drt do kolejnych RSS /odległość 10 km/ należy przyjąć około 1,5 godziny.

3. Podział artylerii i amunicji, manewr artylerii ..... 10'

a/ Podział artylerii:

Zamiar rozegrania walki przyjęty przez dowódcę 28DZ oraz stan ilościowy artylerii wskazuje na potrzebę następującego jej podziału:

- DGA-28 - 11FBAA, 28dar - dowódcą, dowódca 11FBAA;
- PGA-87- 3/28pa, 63adah, da87pz - dowódcą, dowódca da 87pz;
- PGA-88 - 28pa/bez 3da/, da 88pz, da 86pz - dowódcą,
dowódca 28pa;
- OPpanc - 28dappanc

Ugrupowanie bojowe artylerii przedstawiono na oleacie.

b/ Podział amunicji:

Na walkę przydzielono 28DZ 2,0 jo amunicji dla artylerii strzelającej z zakrytych SO.

Z zamiaru dowódcy 28DZ oraz zadań postawionych przez dowódcę WRiA 6A wynika, że artyleria będzie wykonywać zadania ogniowe w następujących okresach walki: k/przygotowanie, walka o utrzymanie przedniego skraju obrony, walka w głębi obrony, w tym również w okresie wykonania k/ataku.

Na kontrprzygotowanie przewiduje się zużyć 0,8 jo. Stąd pozostała ilość przydzielonej amunicji, biorąc pod uwagę zakres zadań oraz przewidywany czas trwania walki w poszczególnych okresach, można podzielić następująco:

- na walkę o utrzymanie przedniego skraju - 0,4 jo;
- na walkę w głębi obrony - 0,6 jo;
w tym na wsparcie k/ataku - 0,2 jo;
- w dyspozycji dowódcy pozostawić - 0,2 jo.

Uszczegółowienie w tym zakresie nastąpi podczas planowania ognia w poszczególnych okresach.

c/ Manewr artylerii:

Artyleria organiczna 28DZ zajmuje zasadnicze SO z takim wyliczeniem, by do godz. 22.00 18.9. uzyskać gotowość ogniową.

11FBAA i 63adah walczy w ugrupowaniu bojowym 30DPanc i wejdzie w podporządkowanie dowódcy 28DZ najprawdopodobniej w godzinach wieczornych 19.09. Do tego czasu RSO dla tej artylerii powinny być przygotowane pod względem topogeodezyjnym i inżynieryjnym. W tym celu należy wydzielić w dniu 19.09. niezbędne siły i środki z 28DZ, które pod nadzorem z-cy d/s liniowych d-cy 11FBAA wykonają ten zakres prac.

Ze względu na to, że 28drł będzie znajdował się w dniu 19.09. na wysuniętych SS w pobliżu przewidywanego RSO DGA-28, do prac topogeodezyjnych tej grupy można wykorzystać drużynę zmechanizowanego dowiązania jednej bs /dwa autotopografy/ lub po jednym autotopografie z każdej baterii startowej. Na korzyść 11FBAA może działać również 28dar, który wraz z nią wchodzi w skład DGA-28. Można także wykorzystać siły baterii dowodzenia szefa AD.

Dla 63adah RSO przygotowuje 3/28pa wraz z da 87pz.

Gotowość ogniowa artylerii przydzielonej po dwóch godzinach od chwili sygnału przejścia w podporządkowanie 28DZ. Czas ten niezbędny jest na przesunięcie i zajęcie przygotowanych RSO oraz zorganizowanie systemu dowodzenia i kierowania ogniem w nowym podporządkowaniu.

Zasadnicze stanowiska ogniowe artylerii /oleata/ powinny zapewnić wykonanie zadań w okresie k/przygotowania i walki o utrzymanie przedniego skraju. W przypadku uzyskania powodzenia przez przeciwnika na poszczególnych kierunkach, artyleria częścią sił wspiera broniące się pododdziały ogólnowojskowe będąc również w gotowości do zwalczania środków opancerzonych ogniem na wprost, a częścią grup przesuwa się do zapasowych RSO, skąd niezwłocznie otwiera ogień. W tym czasie przesuwają się pozostałe zagrożone dywizjony poszczególnych grup artylerii.

Zapasowe RSO artylerii /oleata/ powinny zapewnić skuteczne porażenie przeciwnika atakującego drugą i trzecią pozycję obrony oraz umożliwić wsparcie kontrataku drugiego rzutu dywizji większością sił.

4. Planowanie ognia artylerii ..... 40'

Wskazówka metodyczna

We wstępie do tego zagadnienia należy uzmysłowić słuchaczom sytuację, w której następuje rozwiązywanie powyższych problemów przez szefa AD oraz związany z tym stopień szczegółowości planowania działań bojowych artylerii na tym etapie.

28DZ wykonuje marsz do rejonu obrony. Przeciwnik podciąga odwody operacyjne, którymi w dniu następnym może wykonać przeciwuderzenie. Przed frontem 28DZ organizuje pas przesłaniania 30DPanc, która prawdopodobnie będzie powstrzymywać natarcie przeciwnika przez dzień 19.9. Przydzielona dywizji artyleria wspiera walkę 30DPanc.

Z tych powodów zadania postawione artylerii 28DZ na tym etapie są ogólne. Ocena przeciwnika na dzień 20.9. pod względem ilości i rodzaju obiektów ognia może być jedynie wstępna. Trudny jest również do ustalenia faktyczny stan artylerii wzmocnienia 28DZ na dzień 20.9. Czynnikami te, jako podstawowe dane wyjściowe do planowania ognia artylerii, będą systematycznie konkretyzowane, głównie w dniu 19.9., a samo planowanie uszczegóławiane.

Na obecnym etapie głównym zadaniem będzie określenie możliwości artylerii w poszczególnych okresach walki oraz wypracowanie koncepcji jej użycia przy następujących założeniach:

- na korzyść 28DZ działać będzie AGA-6 wysiłkiem 5da ze zużyciem 2,0 jo amunicji;
- każdy dywizjon artylerii liczy średnio 15 dział;
- w kalkulacjach przyrównano możliwości jednostki ognia wszystkich dział i moździerzy od 120 mm wzwyż do możliwości jednostki ognia dział kalibru 152 mm;
- w okresie k/przygotowania w pasie 28DZ działają 4da 30DPanc z limitem 0,8 jo;
- straty poniesione przez przeciwnika w pasie przesłaniania nie wpłyną zasadniczo na zmniejszenie ilości obiektów dla ognia artylerii, a jedynie mogą zmniejszyć ich możliwości bojowe /np. bateria artylerii zamiast 6 dział będzie ich posiadać 5 lub 4/;
- przeciwnik z chwilą pokonania pasa przesłaniania i napotkania pierwszej pozycji obronnej 28DZ będzie zmuszony powstrzymać natarcie, zorganizować ogniowe przygotowanie ataku oraz wprowadzić do walki świeże siły z drugiego rzutu.

W świetle ilości zaangażowanej artylerii oraz wstępnego podziału amunicji, poszczególne grupy artylerii w kolejnych okresach działalności ogniowej będą dysponowały następującym limitem.

Tabela 1

Limit amunicji grup artylerii w poszczególnych okresach walki

Grupy artylerii	Ilość dział	Limit amunicji 2,0 Jo w sztukach wyrażony w poc. kal. 152 mm	Podział amunicji wyrażony w pociskach kalibru 152 mm	rezerva d-cy 0,2 Jo		
Ilość da			k/przygotowane 0,8 Jo	walka o utrzymanie w głębi 0,6 Jo		
				małe przedn. skraju 0,4 Jo		
				walka w głębi 0,6 Jo		
AGA-6 5da	75	9000	3600	1800	2700	900
DGA-28 6da	90	10800	4320	2160	3240	1080
FGA-88 4da	60	7200	2880	1440	2160	720
FGA-87 3da	45	5400	2160	1080	1620	540
DGA-30 4da	60	2280 / tylko 0,8 Jo/	2280	-	-	-
Moździerze 3da	45	5400	1440 / tylko 2da/	720 / tylko 2da/	2700	540
Razem 21da + 4da	315 + 60	40680	17280	7200	12420	3780

a/ Planowanie ognia artylerii na okres k/przygotowania

Siły i środki

W k/przygotowaniu ma być zaangażowana cała artyleria 28DZ /13da + 2da moździerzy/, 5 dywizjonów z AGA-6 oraz 4da z 30DPanc^{1/}. Planowany limit zużycia amunicji na ten okres wynosi 0,8 jo. Łącznie więc w pasie obrony 28DZ wykorzystanych będzie 24 dywizjony /tj. około 360 dział i moździerzy/ oraz około 17300 pocisków przeliczeniowych 152 mm.

Zakres zadań

W ramach k/przygotowania należy zwalczać: środki napadu jądrowego, artylerię, środki OPL, system dowodzenia oraz zgrupowania piechoty i czołgów.

Przewiduje się, że w pasie obrony 28DZ będzie nacierać 2DPanc i 5DZ z 3KA/A/. Będą one prawdopodobnie wzmocnione większością artyleryjskich środków korpuśnych.

- 2DPanc/A/ posiada 4da 155 mm H i 1da 203 H   15 baterii
- 5DZ/A/ posiada 3da 155 mm H   9 baterii
- art. 3KA/A/ - 4da 155 mm H i 3da 203 H, z tego 2/3 16 baterii

Razem w pasie 28DZ ok. 40 baterii

Można przypuszczać, że do czasu rozpoczęcia k/przygotowania zostanie wykryte około 40-50 % tych środków, a w toku jego trwania dalsze 20-30 %, co łącznie daje:

$$40 \cdot 0,7 = 28 \text{ baterii}$$

Przyjmując, że w ramach k/przygotowania lotnictwo zwalcza jeden dywizjon, to dla artylerii zakres zadań wyniesie około 25 baterii. W tej sytuacji artyleria w pasie 28DZ w ramach k/przygotowania może wykonać następujący zakres zadań ogniowych:

1/ W zarządzeniu dowódcy WRiA 6A brak informacji o udziale 4da 30DPanc w k/przygotowaniu. Należy ją podać słuchaczom w trakcie instruktażu.

Tabela 2

Zakres zadań w k/przygotowaniu

Rodzaj celu	Ilość	Potrzeba na cel		Norma	Potrzeba na wszystkie cele	
		dział	amunicji		dział	amunicji
bateria 203 HS	6	18	370	1,0	108	2220
bateria 155 HS	19	18	400	1,0	342	7600
Razem na artylerię					450	9820
SD bp I rzutu	8	9	80	1,0	72	640
SD brygad I rzutu	4	18	220	1,0	72	880
plut. plot./50 % w zasięgu artylerii/	10	6	160	1,0	60	1600
kolumny kpz /kecz/ podchodzące do przedniego skraju	17	36	280	0,5	306	2380
plutony piech. zmech. w styczności	20	6	200	0,5	60	2000
Razem					358	7500
Ogółem					808	17320

Niezbędna ilość dział wskazuje na potrzebę wykonania zadań w trzech kolejnych nawałach ogniowych. Uwzględniając wytyczne dowódcy WR1A 6A w tym względzie, układ kontrprzygotowania może przyjąć postać następującą:

Tabela 3

Układ k/przygotowania

Lp.	Zwalczane obiekty	I NO	II NO	III NO	IV NO	Niezbędna ilość	
						dział	pocisków
1.	Artyleria, SD brygad środkii plut. /uderzenia RK na SD dywizji	8'				348	7390
2.	Artyleria w miarę wy- krycia przy użyciu GR0 /dwie grupy x 3da/			27'		90	4910
3.	Uderzenie lotnictwa na artylerię i wojska		10'			-	-
4.	SD batalionów, plut. piech. na przednim skraju /5kp /kecz/			17'		232	3340
5.	Zgrupowanie uderzeniowe /12kpz/kecz/ w kolumnach/				10'	216 /bez noźdz./	1680
6.	Razem		45 minut				17320

W związku z tym, że przed rozpoczęciem k/przygotowania wykryta zostanie jedynie część baterii artylerii przeciwnika, należy po pierwszej nawale ogniowej posiadać wydzieloną artylerię do wykonania tych zadań. W tym celu na kierunku 87pz najkorzystniej wydzielić GRO w składzie 3-4 da z DGA-28. Grupę tę wskazanym jest utrzymać również w późniejszym okresie działań bojowych. Na kierunku 88pz zadania te wykonywać będzie AGA-6.

Ogień do podchodzących kolumn kpz/kecz/ należy prowadzić z wykorzystaniem śmigłowców rozpoznania artyleryjskiego do kierowania ogniem. Z tych powodów natężenie ognia artylerii w drugiej i trzeciej NO będzie mniejsze niż w pierwszej.

Szczegółowy podział zadań wg możliwości poszczególnych grup artylerii dokonany zostanie w okresie późniejszym /w dniu 19.9./ po uzyskaniu dokładniejszych danych o zamiarze przeciwnika.

b/ Planowanie ognia artylerii na okres walki o utrzymanie przedniego skraju obrony

Główne zadania artylerii w tym okresie to:

- zwalczanie artylerii, systemu rozpoznania i dowodzenia;
- zwalczanie rozwijających się i atakujących pododdziałów pancernych i zmechanizowanych przeciwnika;
- zabezpieczenie styku z 26DZ ogniem dwóch dywizjonów.

Na wykonanie zadań w tym okresie wydzielono 0,4 jo /7200 poc/.

W celu wykonania pierwszej grupy zadań, na kierunku 87 pz należy wykorzystać utworzoną GRO /3da z DGA/. Na kierunku 88pz zadania te będzie wykonywać AGA-6. Siły te będą zwalczać artylerię w miarę wykrycia oraz system dowodzenia od szczebla brygady wzwyż. Wydzielony limit amunicji pozwala zwalczać 3-4 baterie artylerii oraz 1-2 SD brygady względnie WSD dywizji.

Do zabezpieczenia styku z 26DZ należy wydzielić w tym okresie dwa dywizjony /z PGA-88/.

Pozostałą artylerię i moździerze, w ilości 12da i ok. 4300 pocisków, wskazanym jest wykorzystać do porażenia pododdziałów czołgów i zmechanizowanych, w czasie ich rozwijania i ataku na pierwszą pozycję obronną, stosując ruchome /podwójne/ i stałe /głębokie/ ognie zaporowe. Wystąpi również konieczność zwalczania plutonów moździerzy w tym okresie.

Możliwości wymienionej artylerii pozwolą na:

- obezwładnienie ok. 4 plut. moździerzy	- 1600 poc.
- wykonanie do 6 ROZ /3PROZ/ o szerokości 550 m na trzech rubieżach	- 1800 poc.
- wykonanie do 10DOZ /3-5GSOZ/ o szerokości 750 m w czasie 2'	- 900 poc.

Razem 4300 poc.

c/ Planowanie ognia artylerii na okres walki w głębi obrony

Główne zadania w tym okresie:

- zwalczanie artylerii i moździerzy przeciwnika;
- zwalczanie systemu rozpoznania i dowodzenia;
- wzbronienie manewru świeżych sił na kierunku włamania;
- zwalczanie zgrupowań czołgów i piechoty przed frontem obrony;
- wsparcie kontrataku 2-go rzutu dywizji.

Ze względu na dużą manewrowość artylerii przeciwnika oraz ważność zadania związanego z jej zwalczaniem, celowym jest zachować również na ten okres walki wydzieloną część artylerii własnej do wykonania tych zadań. Przyjmując, że AGA-6 będzie w tym okresie zwalczać artylerię na kierunku 88pz, należy podobne zadanie postawić dla wydzielonej ze składu DGA-28 GRO/3da/ na kierunku 87pz. Wydzielony limit amunicji na ten okres /0,6 jo/ pozwala obezwładnić conajmniej po 4 baterie przeciwnika na każdym kierunku.

Pozostałe 3da ze składu DGA-28, wspólnie z PGA-6 wykorzystać należy do zwalczania systemu dowodzenia brygad oraz wzbronienia manewru świeżych sił na kierunkach włamań, wydzielając w tym celu 0,4 jo. W tym przypadku DGA-28 ma możliwość:

- obezwładnić jedno SD brygady lub WSD dywizji - 220 poc.
- zdezorganizować podejście batalionu czołgów /piech.zmech./ - 840 poc.

Razem - 1060 poc.

W razie potrzeby DGA-28 wspólnie z AGA-6 lub PGA-87 może wykonać ogień zmasowany w rejonie kanału zach. MARSUM lub wsch. LÜNDE.

Pozostałe 0,2 jo DGA-28 powinna wykorzystać w okresie wsparcia ewentualnego kontrataku 2-go rzutu dywizji, obezwładniając głównie stanowisko dowodzenia brygady oraz jej odwód przeciwpancerny na kierunku kontrataku /220 poc + 220 poc = 440 poc/. Pozostające 100 poc. pozwala porazić jedną kolumnę kecz /kpz/ manewrowaną na kierunek zagrożenia z normą 0,35, lub ważny cel pojedynczy.

Pułkowe grupy artylerii 88 i 87 oraz moździerze w okresie walki w głębi będą głównie zwalczać: system dowodzenia do szczebla batalionu, system rozpoznania, moździerze oraz zgrupowania czołgów i piechoty przed frontem obrony stosując: ZO, ROZ, SOZ i ogień do celów pojedynczych. Mogą także brać udział w ogniu zmasowanym artylerii dywizji. Ogień tych środków powinien być ściśle powiązany z ogniem środków strzelających na wprost.

PGA-88 i 87 oraz moździerze dysponują w tym okresie łącznie 6480 pociskami, z czego conajmniej 3000 należy wydzielić na wsparcie kontrataku.

W tej sytuacji dla wymienionej artylerii można zaplanować:

a/ na działania obronne:

- 2ROZ o szerokości 550 m, na trzech rubieżach	- 600 poc
- 5SOZ o szerokości 750 m, w czasie 2' każdy	- 450 poc
- obezwładnienie 4 plut. moździerzy z pełną normą	- 1600 poc
- obezwładnienie 2 SD bp	- 160 poc
- obezwładnienie około 4 celów pojedynczych	- 520 poc
<u>Razem</u>	- 3330 poc

b/ na wsparcie kontrataku:

- obezwładnienie 2 plut. moździerzy z pełną normą	- 800 poc
- obezwładnienie 2 SD bp	- 160 poc
- obezwładnienie ok. 5 plut. punktów oporu /obrona nie przygotowana/ z normą 0,5 /lub ok. 18 ważnych celów pojedynczych/	ok.- 2200 poc
<u>Razem</u>	- 3160 poc

Kontratak należy poprzedzić jedną krótką NO /ok. 10 minut/ a następnie wesprzeć działania pułku ogniem do 3da.

Niezależnie od amunicji rozdysponowanej w poszczególnych okresach walki, w dyspozycji dowódcy dywizji pozostaje dodatkowo 0,2 jo /3780 poc./, które mogą być zużyte do wykonania szczególnie ważnych zadań, wynikłych z sytuacji, za zezwoleniem dowódcy dywizji.

5. Planowanie użycia OPpanc ..... 10'

W pasie obrony 28DZ przewiduje się użycie OPpanc 6A na rubieżach /mapa decyzji/.

Z oceny możliwego działania nieprzyjaciela wynikają dwa zasadnicze kierunki zagrożenia pancernego w pasie obrony 28DZ:

- PATTENSEN - HANDORF;
- pln. HILDESHEIM - OLSBURG.

W związku z tym należy zaplanować i przygotować po dwie rubieże ogniowe na każdym z tych kierunków /oleata/. Uwzględniając położenie tych rubieży, OPpanc 28DZ celowo jest rozmieścić w rejonie /oleata/.

W tej sytuacji na zajęcie np. rubieży ogniowej nr 3, OPpanc potrzebuje 20 minut:

- zajęcie rubieży i przygotowanie ognia	- 10'
- marsz na rubież /5 km x 30 km/godz/	- 10'
<u>Razem</u>	- 20'

Możliwości ogniowe OPpanc:

OPpanc w składzie 28dappanc posiada 12 armat 85 mm i 9 wyrzutni ppk. Przyjmując współczynniki:

- 1,5 dla armaty 85 mm;
- 2,5 dla ppk

można założyć, że OPpanc dywizji jest w stanie zniszczyć około 40 środków opancerzonych przeciwnika:

- 12 armat x 1,5 = 18
- 9 ppk x 2,5 = 22,5

Razem ok. 40 środków opancerzonych

O skuteczności bojowej OPpanc w dużym stopniu decydować będzie współdziałanie z OZap, pododdziałami ogólnowojskowymi oraz artylerią do ognia pośredniego.

Artyleria własna w okresie odpierania ataku czołgów przeciwnika przez OPpanc powinna główny wysiłek skupić na jego osłonie przed ogniem artylerii przeciwnika, jak również dezorganizować jednoczesne uderzenie dużej ilości środków opancerzonych na tym kierunku.

6. Zakończenie zajęć ..... 5'

a/ podsumowanie zajęcia

Zwrócić uwagę na wzrost roli ognia środków dyżurnych we współczesnej walce oraz konieczność wykorzystania powietrznych środków rozpoznania i kierowania ogniem. Podkreślić konieczność zvariantowanego planowania ognia opartego na ocenie możliwego zamiaru przeciwnika. Podkreślić również potrzebę kompleksowego użycia wszystkich środków walki, ścisłego ich współdziałania, szczególnie w okresie walki o utrzymanie przedniego skraju i w głębi obrony. Ocenić stopień przygotowania słuchaczy do zajęć.

b/ Podać wytyczne w zakresie uzupełnienia w ramach nauki własnej problemów słabiej opanowanych przez słuchaczy.

Zał.: Elementy planu działań bojowych.

OPRACOWAŁ
ST. ASYSTENT KATEDRY TWRIA

ppłk dypl. Adam TOMASZEWSKI

SPRWDZIŁ
KIEROWNIK ZESPOŁU

ppłk dypl. Alfred GLOCK

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. nr 1 i 2 - Bibl. Nauk. OZS

Wyk. ppłk A. Tomaszewski

Druk. M.K. dn. 10.2.84 r.

Nr ks. 064/Art.

